



ВОЛИНСЬКЕ ЦЕРКОВНО-АРХЕОЛОГІЧНЕ ТОВАРИСТВО

— громадсько-просвітницька організація. Засн. 2 грудня 1894 у Житомирі під егідою Волин. давньосховища старожитностей. Об'єднувало 12 почес. (зокрема архієпископ Модест, [В. Антонович](#), [М. Дашкевич](#)), 42 дійс. членів і 6 канд. у дійсні члени. Роботою Товариства керував розпорядчий комітет, до складу якого входили відомі громадські діячі і краєзнавці М. Барський (голова), *М. Трипольський*, Я. Гадзинський, Є. Сретенський, барон І. де Шодуар, *О. Фотинський*. Товариство підтримувало зв'язки з Київ. і Волин. комісіями для розгляду древніх актів, Археогр. та Археол. товариствами у Москві, Товариством історії при Моск. університеті, Київ. товариством Нестора Літописця, радою Київ. духов. академії, С.-Петербур. археол. інститутом, Мінським і Кам'янець-Поділ. єпархіал. істор.-статист. комітетами. 1894 з ініціативи архієпископа Модеста чл. В. ц.-а. т. Д. Полянський роз-

робив власну програму опису церков, парафій і насел. пунктів Волин. губернії, яка (крім істор. відомостей) включала дані про населення, екон. і соц. становище мешканців краю, їх побут, звичаї, обряди. Зібрані церковно-парафіял. літописи і описи (бл. 1 тис.) містять унікал. відомості з різних аспектів життя Волині. У фондах ЦДІА зберігаються 427 літописів і описів, які є цінним краєзнав. джерелом. Товариство видавало власний щорічник наук. праць «Волинский историко-археологический сборник». Із утворенням у 1900 *Товариства дослідників Волині* поступово втратило своє значення, а у 1915 припинило існування.

Рекомендована література

1. Костриця М. Ю. Товариство дослідників Волині: Історія, діяльність, постаті. Ж., 2001.

[М. Ю. Костриця](#)

Бібліографічний опис:

Волинське церковно-археологічне товариство / М. Ю. Костриця // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-27581>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).